IBDIS We know books

Cristina Cergan Cristina Radu Iris Tănăsescu

Fișe de lectură și redactare

Fișe de lucru pentru dezvoltarea competențelor de receptare și redactare a textelor scrise de diverse tipuri

Auxiliar pentru opționalul Lectura și abilitățile de viață

clasa a V-a

Ediția a II-a

Editura Paralela 45

LIBRIS | We know books

Cuprins

Argument 4

Fișa 1 6
Fișa 2 13
Fișa 3 20
Fișa 4 27
Fișa 5 34
Fișa 6 42
Fișa 7 48
Fișa 8 55
Fișa 9 63
Fișa 10 70
Fișa 11 77
Fișa 12 84
Fișa 13 93
Fișa 14 100

Testul final 1 110
Testul final 2 112
Testul final 3 114
Testul final 4 116

Sugestii de rezolvare 120

LIBRIS We know books

I. TEXT/FRAGMENT DE TEXT LITERAR

Niciodată n-a simțit împăratul mai mare bucurie decât când a văzut la masa sa merele de aur din care nu gustase niciodată.

— Acum, zise Prâslea, să căutăm și pe hoț.

Dară împăratul, mulțumit că pipăise merele cele aurite, nu mai voia să știe de hoți. Fiul său însă nu se lăsa cu una cu două, ci, arătând împăratului dâra de sânge ce lăsase pe pământ rana ce făcuse hoțului, îi spuse că se duce să-l caute și să-l aducă împăratului chiar din gaură de șarpe. Și chiar de a doua zi vorbi cu frații lui ca să meargă împreună pe urma hoțului și să-l prindă.

Frații săi prinseră pizmă pe el pentru că fusese mai vrednic decât dânșii și căutau prilej ca să-l piardă; de aceea și voiră bucuros să meargă. Ei se pregătiră și porniră.

Se luară, deci, după dâra sângelui și merse, merse, până ce ieșiră la pustietate, de acolo mai merse oleacă până ce dete de o prăpastie, unde se și pierdu dâra. Ocoliră împregiurul prăpastiei și văzură că dâra de sânge nu mai înainta. Atunci pricepură ei că în prăpastia aceea trebuie să locuiască furul merelor.

Dară cum să se lase înăuntru? Porunciră numaidecât vârteje și funii groase, și îndată se și gătiră. Le așezară, și se lăsă fratele cel mare.

— Dară, zise el, când voi scutura frânghia, să mă scoateți afară.

Așa și făcură. După fratele cel mare se coborî cel mijlociu și făcu și el ca cel dintâi, atâta numai că se lăsă ceva mai în jos.

— Acum e rândul meu să mă las în prăpastie, zise Prâslea, văzând că frații cei mari se codesc; când voi mișca frânghia, voi mai mult să mă lăsați în jos; și după ce veți vedea că frânghia nu se mai duce la vale, să puneți paznici, să păzească și, când va vedea că frânghia se mișcă de lovește marginile groapei, să o trageți afară.

Se lăsă și cel mai mic din frați și, de ce mișca frânghia d-aia îl lăsa mai jos, și-l lăsară, și-l lăsară, până ce văzură că frânghia nu mai sta întinsă, cum este când are ceva atârnat de capătul ei.

Atunci frații ținură sfat și ziseră:

— Să așteptăm până ce vom vedea dacă face vreo izbândă, și atunci ori bine ori rău de va face, să-l pierdem, ca să ne curățim de unul ca dânsul care ne face de rușine.

Prâslea ajunse pe tărâmul cellalt, se uită cu sfială în toate părțile, și cu mare mirare văzu toate lucrurile schimbate; pământul, florile, copacii, lighioni altfel făptuite erau p-acolo. Deocamdată îi cam fu frică, dară, îmbărbătându-se, apucă pe un drum și merse până dete de niște palaturi cu totul și cu totul de aramă.

Petre Ispirescu, *Prâslea cel voinic și merele de aur* – fragment

1. Împăratul era foarte bucuros fiindcă:

A	a fost prins hoțul merelor de aur.
B	avea un fiu destoinic care reușise ceea ce frații săi nu putuseră.
C	a văzut la masa sa merele de aur din care nu gustase niciodată.
D	devenise bogat pentru că avea la masa sa merele de aur.

2. Sensul secvenței „frații cei mari se codesc" este:

A	frații cei mari își dădeau coate.
B	frații cei mari stăteau la coadă.
C	frații cei mari ezitau să coboare în prăpastie.
D	frații cei mari se plictiseau.

3. Așezați în succesiunea corectă secvențele care constituie acțiunea acestui fragment de text literar.

	Prâslea pleacă împreună cu frații mai mari după hoțul merelor.
	Urma hoțului îi duce la o prăpastie.
	Prâslea coboară în prăpastie ajungând pe tărâmul celălalt.
	Împăratul era foarte bucuros.
	Frații cei mari coboară prea puțin în prăpastie.

4. De ce crezi că frații cei mari vor să-l piardă (să-l omoare) pe Prâslea? Formulează răspunsul, într-un text de 20-30 de cuvinte.

LIBRIS We know books

5. Care dintre adjectivele următoare ar putea să îl caracterizeze pe Prâslea?

A	Puternic.
B	Naiv.
C	Curajos.
D	Harnic.

6. Ați aflat că Prâslea, fratele mai mic, era și mai inteligent și mai curajos decât frații lui. Identificați, în text, o scurtă secvență care ne arată că Prâslea, deși personaj de basm, se aseamănă cu oamenii obișnuiți, trăind sentimente omenești.

Citat: .....

.....

.....

7. Transcrieți o secvență din text care să plaseze acțiunea în lumea fabulosului (o lume ireală).

Citat: .....

.....

.....

8. Care credeți că este mesajul acestei întâmplări? Formulează răspunsul, într-un text de 20-30 de cuvinte.

.....

.....

.....

.....

9. Îți plac basmele? Numește un basm în care poți identifica un element prezent și în fragmentul de basm dat mai sus.

.....

.....

10. Dacă ai ajunge pe tărâmul celălalt, care ar fi primele tale acțiuni? Enumeră trei dintre ele.

.....

.....

.....

.....

II. TEXT/FRAGMENT DE TEXT NONLITERAR

Frați de cruce. 3 zodii care nu vor trăda niciodată un prieten

Secretele tale sunt în siguranță alături de ei, fiindcă poți să le pui pistolul la tâmplă, iar aceste persoane nu te vor trăda. Sunt oameni sinceri, prieteni buni, mereu acolo pentru tine când ai nevoie. Vorbim despre zodiile de încredere, despre oamenii care te susțin necondiționat și care nu te vor trăda niciodată.

Iată în ce zodii sunt născute persoanele care nu vor trăda niciodată o persoană pe care o iubesc:

Săgetator

Săgetătorul este jovial și, uneori, chiar caraghios, dar asta nu înseamnă că nu este serios. Are niște principii bine stabilite și n-ai niciun motiv să te temi de trădare alături de el. Secretele odată încredințate lui sunt în siguranță pentru totdeauna. Acești oameni urăsc minciuna și falsitatea, fiindcă ei nu pot fi așa și nu înțeleg de ce alții fac acest lucru. *Săgetătorul* este acel gen de persoană la care te gândești prima oară atunci când simți nevoia să vorbești cu cineva despre problemele tale.

Fecioară

Persoana nascută în *Fecioară* este foarte serioasă în abordarea tuturor relațiilor, motiv pentru care nu știe și nici nu vrea sa audă vreodată despre trădare. Are puțini prieteni, dar buni, pentru care ar fi capabilă de orice. Este genul de persoană căreia îi poți spune orice, însă pe care nu trebuie să o trădezi sau să o vorbești pe la spate, fiindcă nici ea nu va face acest lucru. E directă și preferă să spună lucrurile verde în față. E dispusă la orice sacrificiu pentru a le arăta celor din jur cât de mult îi iubește.

Rac

Dacă nu ai avut până acum un prieten de nădejde, apropie-te de un *Rac*. Este o persoană caldă și iubitoare, fidelă în toate relațiile pe care le are. Merge până în pânzele albe alături de cei cărora le-a promis sprijin. Este un om statornic, care îți va păstra secretele cu sfințenie. Va ști cum să te impulsioneze să fii mai bun. Are răbdare cu tine și se gândește mereu la cei din jurul său. Trebuie să știi că un *Rac* nu te va trăda niciodată pentru binele lui!

http://horoscop.ele.ro/frati-de-cruce-3-zodii-care-nu-vor-trada-niciodata-in-prieten_--a13646.html

1. Ce trăsătură comună au reprezentanții celor trei zodii descrise în acest articol?

.....

.....

LIBRIS We know books

2. Explică ce înțelegi prin expresia „frați de cruce".

.....

.....

3. Care dintre cuvintele următoare ar putea caracteriza o persoană născută în zodia săgetătorului?

A	Mincinos.
B	Jovial.
C	Răbdător.
D	Trădător.

4. Care dintre cuvintele următoare ar putea caracteriza o persoană născută în zodia racului?

A	Iubitor.
B	Jovial.
C	Caraghios.
D	Direct.

5. Enumeră trei calități ale persoanei din zodia fecioarei:

.....

.....

6. Precizează trei greșeli ale celorlalți pe care nu le acceptă reprezentanții celor trei zodii: săgetător, fecioară, rac.

.....

.....

.....

7. Ilustrați, prin câte o secvență de aproximativ zece cuvinte, ideea că reprezentanții celor trei zodii sunt persoane „care nu vor trăda niciodată o persoană pe care o iubesc".

Săgetător: .....

Fecioară: .....

Rac: .....

8. Crezi că aceste informații sunt „basme"? Explică alegerea ta.

.....

.....

.....

9. Tu în ce zodie ești? Enumeră trei calități ale zodiei tale și un defect.

.....

.....

10. Realizează, în 20-30 de cuvinte, o scurtă prezentare a unei zodii imaginare, în care să se regăsească prietenul tău cel mai bun/prietena ta cea mai bună. Ce nume ar avea această zodie?

.....

.....

.....

.....

III. TEXT MULTIMODAL

1. Pe copertele 1 și 4 ale acestei cărți există indicii despre apariția acesteia în cadrul unei colecții. Despre ce colecție este vorba?

A	Povești și povestiri europene.
B	Basme și povești românești.
C	Povești și povestiri românești.
D	Povești și povestiri bilingve.

LIBRIS We know books

2. Selectați din imagine informații legate de:
Titlul cărții: .....
Editură: .....

3. Care crezi că este explicația tipului de scris folosit de editor pentru titlul cărții?

A	Sugerează vârsta copilăriei.
B	Scrisul de acest tip este mai frumos.
C	Sugerează vechimea basmelor.
D	Nu-mi dau seama.

4. Identifică două elemente vizuale care sunt în corespondență cu ideea de basm:

.....

.....

5. Care element de pe coperta cărții te convinge cel mai puternic să citești cartea? Motivează-ți opțiunea, într-un text de 60-70 de cuvinte.

.....

.....

.....

.....

.....

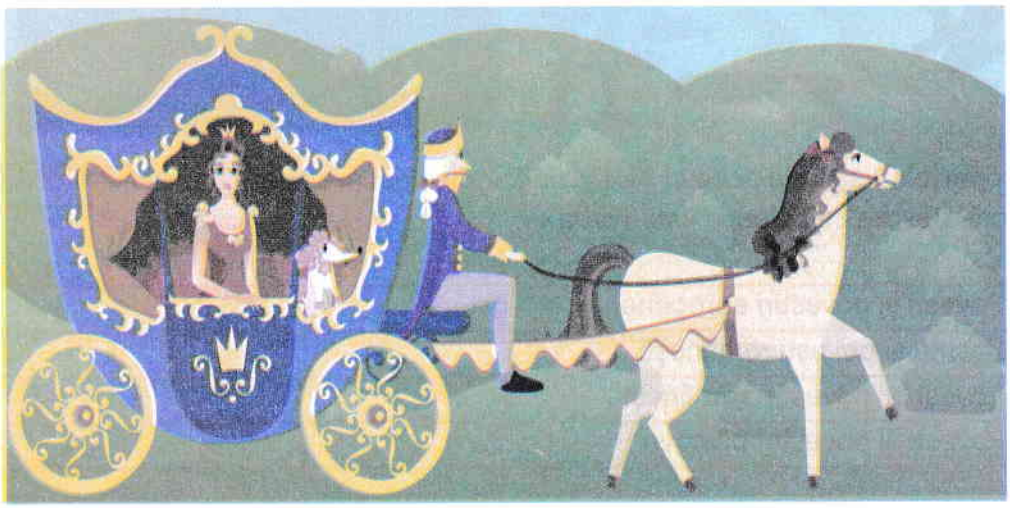
.....

.....

.....

.....

.....

LIBRIS We know books

I. TEXT/FRAGMENT DE TEXT LITERAR

În vacanța mare din vara anului 1903 aveam să-mi sporesc orizontul cu experiența unei lumi noi, a Muntelui. De aproape două decenii părinții n-au mai apucat calea spre munte, cum obișnuiau în anii tinereții lor. Tata, pe care nu l-am știut niciodată prea sănătos, se pomeni într-o zi cam slăbit și ne spuse că are de gând să-și mute casa la aer mai tare! O hotărâre fu luată nemijlocit cu chiote: vom pleca în munții Sebeșului, la Bistra. Tata se va înțelege cu un gornic* de-acolo să ne cedeze pentru un șir de săptămâni vatra sa, gornicul cu ai săi urmând să locuiască prin colibele și podurile ce le avea. Din Lancrăm până la Bistra era o distanță de vreo 60 de km. Se putea ajunge până în pragul acestei colonii de pădurari pe-un drum ce șerpuia mai întâi domol și bine bătut, apoi tot mai accidentat, când pe un mal, când pe celălalt, al râului Sebeș. Pe drumul capricios, în fiecare săptămână scormonit și stricat odată de puhoaiele ce descărcau măcinișului muntelui peste el, călătorului nu-i era cu putință decât o înaintare înceată și răbdurie, cu căruța. Ca să țină piept unor cărări făcute mai mult pentru măgari, iapa noastră fu din vreme adusă în formă cu îndoită țesală și cu porții suplimentare de ovăz. Într-o înainte de amiază, târzie, după ce au fost încărcate în căruță toate cele trebuincioase somnului și traiului, pentru vreo șase-șapte săptămâni, pornirăm. Până seara nădăjduiam să ajungem măcar la jumătatea drumului, adică până la Șugag, unde, potrivit itinerariului, aveam să ținem popas de o noapte.

Trecurăm prin Sebeș, apoi prin alte două sate, ca să ajungem la Săsciori, un târgușor situat chiar sub poale de munte. Satul îmi reținea luarea aminte pentru ruinele dintr-un vârf de deal, despre cari ni se spunea că ar fi rămășițe ale unei alte cetăți din vremea dacilor, de fapt, însă, numai medievală. Regiunea își desfășura frumusețile, cotitură după cotitură. Aerul era mai proaspăt. Apa râului tot mai sălbatică. Mii, zeci de mii de bușteni se rostogoleau pe apă în jos, ca înnebuniți de-un strigăt al zeului Pan, care pe-aici se ocupa probabil cu lemnăritul. Uneori bușteniii închideau valea.

Lăsam în urmă curmăturile și munte după munte. La Căpâlna, un sat adunat ca într-o căldare, în fundul unei văi adânci, ne-am odihnit puțin pe-un trunchi, primitor răsturnat, la un colț de uliță. Ochii mi s-au oprit îndelung asupra unei mori străvechi de lemn, ale cărei roți mi se părea că se învârt fără întrerupere chiar de la începutul lumii. Turme de capre negre, roșii, albe coborau pe povârnișuri în sat. Era așa de frumos printre pripoare și zăvoaie, că aș fi stat să-mi prelungesc fără capăt tihna. Dar poate că voi veni aici altă dată. La anul sau poate peste zeci de ani.

Luți trăgea agale, își lua răgaz, parcă ar fi bănuit că se așternea pe drum lung. Noi, cei mici, cei mari, cu excepția Mamei, mergeam pe jos, în urma căruței. Unde urcușul se dovedea mai anevoios, mai ajutam și noi bietului dobitoc împingând de loitre. Pe seară ajungeam în Șugag, sat de munte, cu case încheiate numai din bârne de lemn, netencuite pe dinafară, înnegrite de ploi și crăpate de soare. Așezările omenești ale Șugagului erau rare, răsfirate pe mari întinderi; numai miezul satului se alegea vederii cu case mai strânse, uneori cot la cot. Am tras la un han pe care Tata l-a descoperit, după douăzeci de ani, ca unul care ar fi trecut doar ieri prin părțile locului.

Lucian Blaga, *Hronicul și cântecul vârstelor* – fragment